

Toelating van leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte

Februari 2017

Inleiding

In deze themabrief zetten we de adviezen van de Geschillencommissie passend onderwijs (GPO) over toelating van leerlingen op een rijtje.

De regelgeving rondom de toelating van leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben, is sinds de invoering van passend onderwijs¹ op 1 augustus 2014 veranderd. Eén van de belangrijkste veranderingen is dat het schoolbestuur van de school van aanmelding een zorgplicht² heeft gekregen. Het schoolbestuur moet ervoor zorgen dat de leerling een passende onderwijsplek krijgt. Als de school van aanmelding zelf geen passend onderwijs kan bieden, dan moet het schoolbestuur een passende onderwijsplek op een andere school voor de leerling vinden. Het schoolbestuur mag dus niet zomaar afwijzen. De zorgplicht is in de wet opgenomen om onder meer het aantal thuiszitters³ tegen te gaan. Door de zorgplicht hoeven ouders niet zelf meer diverse scholen langs om een plek voor hun kind te vinden.

Deze themabrief gaat in op wat de (wettelijke) verplichtingen zijn voor schoolbesturen en ouders met betrekking tot de toelating van leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben. Verder gaat de themabrief in op de procedure en jurisprudentie van de Geschillencommissie passend onderwijs over de weigering een leerling met een extra ondersteuningsbehoefte toe te laten.

Aanmelding leerling met extra ondersteuningsbehoefte

Ouders moeten hun kind schriftelijk bij een school aanmelden. De aanmelding moet zo mogelijk minimaal 10 weken voorafgaand aan de datum waarop de toelating wordt verzocht, gebeuren. Ouders mogen hun kind bij meerdere scholen tegelijkertijd aanmelden. Bij de aanmelding moeten ouders dan aangeven dat zij hun kind ook bij een andere school of andere scholen hebben aangemeld.⁴ Als dat het geval is, kunnen zij de school van voorkeur aangeven. De scholen kunnen dan onderling tot afstemming komen over de aanmeldprocedure.⁵

Voor het basisonderwijs en het speciaal onderwijs geldt dat leerlingen kunnen worden aangemeld vanaf de dag dat zij drie jaar zijn geworden.⁶ Voor de aanmelding bij scholen voor voortgezet onderwijs is het schooladvies van de basisschool bepalend, omdat de toelating daarop gebaseerd wordt.⁷ Gaat het om een leerling met een extra ondersteuningsbehoefte, dan mag wel aanvullend onderzoek worden gedaan. Verder bepaalt de wet dat de toelating niet afhankelijk mag worden gesteld van een geldelijke bijdrage van de ouders.⁸

Onderzoek ondersteuningsbehoefte

Het bevoegd gezag (schoolbestuur) van de school van aanmelding moet na de aanmelding beoordelen of de leerling extra ondersteuning nodig heeft.⁹ Het gaat daarbij om de individuele ondersteuningsbehoefte van de leerling. Een 'label' van een kind is met de invoering van passend onderwijs niet langer het uitgangspunt.¹⁰ Er moet worden uitgegaan van wat een leerling nodig heeft, in plaats van welke beperking een leerling heeft.

Vaak zal uit de informatie die bij de aanmelding is verstrekt duidelijk zijn of de leerling extra ondersteuning nodig heeft. Om de ondersteuningsbehoefte vast te stellen kan het schoolbestuur de ouders vragen relevante informatie te overleggen over de eventuele beperkingen die het kind heeft

in zijn deelname aan het onderwijs.¹¹ Ook mag de school voor voortgezet onderwijs aanvullende informatie vragen aan de basisschool, om vast te stellen welke specifieke zorg- of ondersteuningsbehoefte de leerling heeft. Dit geldt naast het schooladvies, dat leidend is voor de plaatsing van de leerling.¹²

Veel informatie over de ondersteuningsbehoefte van de leerling is ook te vinden in het onderwijskundig rapport. Het onderwijskundig rapport wordt opgesteld voor elke leerling in het basisonderwijs, die naar een andere school gaat, bijvoorbeeld bij de overgang van basis- naar voortgezet onderwijs.¹³ In het onderwijskundig rapport staat informatie over de extra begeleiding die is gegeven aan de leerling. Ook scholen voor (voortgezet) speciaal onderwijs stellen voor elke leerling die naar een andere school gaat een onderwijskundig rapport op. Daarin is in ieder geval het ontwikkelingsperspectief van de leerling opgenomen.¹⁴

Als de informatie die de school heeft over een leerling onvoldoende is om de aanmelding te beoordelen en een beslissing over de toelating te nemen, kan de school besluiten om de aanmelding niet te behandelen. De ouders moeten dan wel eerst de gelegenheid krijgen om de informatie die er al is aan te vullen.¹⁵

Wat is extra ondersteuning?

Onder extra ondersteuning wordt alle ondersteuning verstaan die niet onder de basisondersteuning valt. Wat onder extra ondersteuning valt en wat onder de basisondersteuning verschilt per samenwerkingsverband. Dit staat beschreven in het ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband en in de schoolondersteuningsprofielen van de scholen die bij het samenwerkingsverband zijn aangesloten.

Onder extra ondersteuning wordt niet verstaan de ondersteuning die nodig is om de Nederlandse taal te leren of met het oog op het voorkomen en bestrijden van onderwijsachterstanden.

(Memorie van Toelichting bij wetsvoorstel passend onderwijs, [Kamerstukken // 2011/12, 33 106, nr. 3](#), p. 14.)

Onderzoek ondersteuningsmogelijkheden van de school

Als de ondersteuningsbehoefte van de leerling voldoende is vastgesteld, moet de school vervolgens onderzoeken of zij de benodigde ondersteuning kan bieden. Hierbij is de ondersteuningsbehoefte leidend en niet het 'label' van de leerling. Het gaat om de vraag hoe de beperking in de deelname aan het onderwijs kan worden opgeheven.¹⁶

De school is op grond van de Wet gelijke behandeling op grond van handicap of chronische ziekte (WGBH/CZ) verplicht om te onderzoeken of zij door doeltreffende aanpassingen te verrichten, zelf het onderwijs kan bieden aan leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben.¹⁷ De verplichting tot het verrichten van doeltreffende aanpassingen geldt niet wanneer deze voor de school onevenredig belastend zijn. Daarbij kan de financiële draagkracht van de school of het belang van andere leerlingen een rol spelen.¹⁸

De ondersteuningsmogelijkheden van de school staan beschreven in het schoolondersteuningsprofiel.¹⁹ Ook in de schoolgids kunnen ouders informatie vinden over de mogelijkheden voor extra ondersteuning op de school.²⁰ Maar op grond van de WGBH/CZ heeft een school hoe dan ook de plicht om de individuele ondersteuningsbehoefte van de leerling te onderzoeken en kan de leerling niet onder verwijzing naar het schoolondersteuningsprofiel zonder meer afwijzen.²¹

Zorgplicht

Met de invoering van passend onderwijs heeft de school een zorgplicht gekregen die inhoudt dat de school van aanmelding ervoor zorgt dat de leerling een passende onderwijsplek krijgt. Maar de zorgplicht is geen toelatingsrecht. De zorgplicht betekent wel dat wanneer de school van aanmelding

tot de conclusie komt dat zij zelf niet de benodigde ondersteuning kan bieden, zij op zoek moet naar een andere school, die wel een passend onderwijs- en/of ondersteuningsaanbod voor de leerling heeft en bereid is de leerling aan te nemen.²²

Bij het zoeken naar een andere school worden de schoolondersteuningsprofielen van de andere scholen in het samenwerkingsverband (en soms ook daarbuiten) betrokken. De school maakt een afweging welk ondersteuningsprofiel past bij de ondersteuningsbehoefte van de leerling. Hierbij overlegt de school met de ouders. In dit overleg bespreekt de school met de ouders welke scholen de benodigde expertise hebben. Ouders kunnen aangeven of zij voorkeur hebben voor een bepaalde school, bijvoorbeeld omdat die school dichterbij is of van een bepaalde denominatie.²³

Zorgplicht, thuiszitters en nieuwe wetgeving

De samenwerkingsverbanden moeten een dekkend onderwijsaanbod bieden en de zorgplicht zou er toe moeten leiden dat voor elke leerling een passende onderwijsplek gevonden wordt. Een belangrijk doel van passend is dan ook dat het aantal thuiszitters wordt teruggedrongen.

Dit is om verschillende redenen volgens de staatssecretaris nog onvoldoende gelukt, zoals hij toelicht op pagina 18 van de [Tiende voortgangsrapportage passend onderwijs](#).

Daarom is wetgeving in voorbereiding die meer maatwerk mogelijk maakt. Het uitgangspunt blijft dat alle kinderen naar school gaan. Maar er worden in de toekomst meer mogelijkheden geboden voor deeltijdonderwijs en voor onderwijs op een andere locatie dan de school. Ook wordt het in uitzonderlijke situaties mogelijk om tijdelijk onderwijs bij een particuliere instelling te volgen, waarbij de bekostiging wordt overgeheveld van de bekostigde naar de particuliere school.

In alle gevallen blijft de zorgplicht bij de school waar de leerling is aangemeld of ingeschreven.

Deze nieuwe wetgeving is voor internetconsultatie aangeboden:

[Wetsvoorstel onderwijs op een andere locatie dan de school](#)

[Wetsvoorstel technische wijziging passend onderwijs](#)

(de consultaties zijn inmiddels gesloten.)

In de Tiende voortgangsrapportage wordt bovendien nog nieuwe wetgeving aangekondigd die aan samenwerkingsverbanden de plicht oplegt om te komen tot een doorzettingsmacht, die de knoop door hakt bij plaatsingsproblematiek van thuiszitters.

Uitzonderingen zorgplicht

De zorgplicht geldt in een aantal gevallen niet²⁴:

- Als op de school waar de leerling is aangemeld geen plek is. Wanneer een school aangeeft dat er geen plek voor de aangemelde leerling is, dan wordt wel van die school verwacht dat de toelatingsprocedure inzichtelijk is. De school dient een consistent en transparant toelatingsbeleid te voeren. Zij mag hierbij geen onderscheid maken tussen leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben en leerlingen die dat niet nodig hebben. Ook wanneer een school een wachtlijst hanteert, dient de school inzichtelijk te maken welk beleid wordt gevoerd ten aanzien van de plaatsing van de kinderen die op de wachtlijst staan. Op het moment dat de leerling aan de beurt is, en het betreft een leerling met een extra ondersteuningsbehoefte, dan gaat de zorgplicht gelden. Ingeval van loting gaat de zorgplicht pas gelden als de leerling die extra ondersteuning nodig heeft, ingeloot wordt.²⁵
- Als de ouders weigeren de grondslag van de school te onderschrijven.

De school kan in dat geval de leerling om andere redenen dan zijn ondersteuningsbehoefte weigeren en heeft dan geen zorgplicht.

- Als de leerling niet voldoet aan de aanvullende voorwaarden voor toelating van de school voor voortgezet onderwijs. Vo-scholen kunnen aanvullend onderzoek doen om de geschiktheid van de leerling te bepalen als voor die leerling geen schooladvies is vastgesteld of de leerling geen eindtoets heeft afgelegd, of als de school een specifiek profiel heeft waarvoor specifieke kennis of vaardigheden nodig zijn, zoals tweetalig onderwijs. De zorgplicht geldt niet wanneer de leerling niet in staat kan worden geacht het onderwijs te volgen van de school waarvoor toelating wordt verzocht.²⁶
- Als een leerling wordt aangemeld bij een (v)so-instelling van cluster 1 of 2. Deze instellingen maken geen deel uit van de samenwerkingsverbanden passend onderwijs. Zij kennen een eigen toelatingsprocedure.

Besluit over aanmelding binnen zes weken

Het schoolbestuur dient zo spoedig mogelijk, maar uiterlijk zes weken na ontvangst van de (schriftelijke) aanmelding een beslissing te nemen over de toelating van de leerling. Wanneer het schoolbestuur het niet redt om binnen zes weken een beslissing te nemen, dient het aan de ouders mee te delen wanneer zij de beslissing wel tegemoet kunnen zien. Deze periode van uitstel mag niet langer dan vier weken bedragen. Als het schoolbestuur na deze (in totaal) tien weken nog geen beslissing over de toelating heeft genomen en de leerling niet is ingeschreven op een andere school, dan dient de leerling op de school van aanmelding tijdelijk te worden geplaatst en te worden ingeschreven. Als het schoolbestuur uiteindelijk een beslissing omtrent toelating heeft genomen, dan kan de tijdelijke plaatsing worden omgezet in een definitieve plaatsing of worden beëindigd en dan wordt de leerling (weer) uitgeschreven.²⁷

Toelaatbaarheidsverklaring voor toelating tot sbo, (v)so en praktijkonderwijs en aanwijzing lwoo

Voordat het besluit over toelating tot een school voor speciaal basisonderwijs (sbo), een school voor (voortgezet) speciaal onderwijs ((v)so cluster 3 en 4) of tot het praktijkonderwijs (pro) genomen kan worden, is eerst een toelaatbaarheidsverklaring (tlv) van het samenwerkingsverband nodig. Het samenwerkingsverband beslist ook over de aanwijzing van leerwegondersteunend onderwijs (lwoo). De school vraagt de tlv aan bij het samenwerkingsverband. Een leerling kan pas tot het sbo, (v)so en pro worden toegelaten als het samenwerkingsverband daarvoor een tlv heeft afgegeven.

Bezwaarprocedure

Tegen een beslissing van een samenwerkingsverband over een toelaatbaarheidsverklaring kunnen betrokken ouders, maar ook het schoolbestuur dat de toelaatbaarheidsverklaring heeft aangevraagd, bezwaar indienen. De termijn voor het indienen van bezwaar tegen het besluit bedraagt zes weken. Op de bezwaarprocedure is de Algemene wet bestuursrecht van toepassing. Elk samenwerkingsverband is wettelijk verplicht voor deze bezwaarschriftprocedure een (bezwaar)adviescommissie te hebben. Die adviescommissie brengt een advies uit aan het samenwerkingsverband dat vervolgens een beslissing moet nemen op het bezwaar.

Het samenwerkingsverband kan zelf een adviescommissie oprichten, maar kan er ook voor kiezen zich aan te sluiten bij [Landelijke Bezwaaradviescommissie Toelaatbaarheidsverklaring \(LBT\)](#). Deze Commissie is op verzoek van een aantal samenwerkingsverbanden door Onderwijsgeschillen ingesteld. De Commissie bestaat uit voorzitters en leden die over specifieke kennis en deskundigheid beschikken die nodig is voor het beoordelen van de bezwaren.

Tijdelijke plaatsing op een opdc

Samenwerkingsverbanden kunnen ervoor kiezen om een of meerdere orthopedagogisch-didactische centra (opdc) in te richten.²⁸ Een opdc is een flexibele onderwijsvoorziening voor leerlingen die het onderwijs tijdelijk niet (volledig) op een reguliere school kunnen volgen. Een opdc kan bijdragen aan het realiseren van een dekkend ondersteuningsaanbod. Eerst bestond de mogelijkheid tot het oprichten van een opdc alleen in het voortgezet onderwijs maar op verzoek van het onderwijsveld bestaat die mogelijkheid sinds 1 augustus 2016 ook in het primair onderwijs.

Aan de inrichting van opdc's zijn nadere voorwaarden gesteld om de kwaliteit van de opdc's te waarborgen. Deze nadere voorwaarden zijn vastgelegd in een Algemene maatregel van bestuur²⁹. De voorwaarden voor het primair en voortgezet onderwijs zijn grotendeels hetzelfde. Een belangrijk verschil is dat in het primair onderwijs een leerling een half jaar op een opdc mag verblijven. Dit mag eenmalig met een half jaar worden verlengd. In het voortgezet onderwijs bedraagt de maximale verblijfsduur twee jaar. De school van aanmelding of de school waar de leerling ingeschreven staat, verwijst de leerling in overleg met de ouders door naar het opdc. Deze school blijft verantwoordelijk voor het onderwijs, stelt een ontwikkelingsperspectief voor de leerling op en houdt de zorgplicht. Op een opdc volgt een leerling onderwijs en daarnaast kan (aanvullend) onderzoek plaatsvinden om de ondersteuningsbehoefte verder vast te stellen. Ook kan gewerkt worden aan gedrag om terugkeer naar de school van inschrijving mogelijk te maken.

Bezwaar bij schoolbestuur als een leerling niet wordt toegelaten

Ouders kunnen binnen zes weken schriftelijk bezwaar maken bij het schoolbestuur tegen het besluit de leerling niet toe te laten. Het schoolbestuur moet binnen vier weken beslissen op dat bezwaar.³⁰

Als ouders naast het bezwaar ook een geschil hebben voorgelegd aan de Geschillencommissie passend onderwijs, neemt het schoolbestuur pas een beslissing op bezwaar nadat de Commissie een oordeel heeft uitgesproken.

Van het schoolbestuur wordt ook verwacht dat hij in zijn beslissing aangeeft waarom de leerling niet wordt toegelaten en welke bezwaarmogelijkheid ouders hebben.³¹

Geschillencommissie passend onderwijs

Als ouders het niet eens zijn met de beslissing van het schoolbestuur om hun kind niet toe te laten, dan kunnen ouders een geschil hierover voorleggen aan de Geschillencommissie passend onderwijs (GPO). Deze Commissie behandelt geschillen over het niet toelaten van leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte. De GPO behandelt ook geschillen over toelating tot een instelling voor cluster 1 of 2, hoewel deze instellingen geen deel uitmaken van passend onderwijs.

Daarnaast kunnen bij de GPO geschillen worden voorgelegd over de vast- of bijstelling van een ontwikkelingsperspectief en de verwijdering van alle leerlingen.

Procedure Geschillencommissie passend onderwijs

Het verzoek om een geschil in behandeling te nemen moet volgens het reglement van de Commissie binnen zes weken na de beslissing van de school (of het schoolbestuur) dat de leerling niet wordt toegelaten tot de school, worden ingediend.³² Als ouders daarnaast ook bij het schoolbestuur bezwaar hebben gemaakt tegen het besluit om de leerling niet toe te laten, moet het schoolbestuur wachten met zijn beslissing op bezwaar, tot hij het oordeel van de GPO heeft ontvangen. De GPO geeft binnen tien weken een oordeel over het geschil.³³

De GPO is ondergebracht bij Onderwijsgeschillen. De Commissie is zo samengesteld dat zij beschikt over (ortho)pedagogische, psychologische, onderwijskundige, maatschappelijke, bestuurlijke, juridische en medische deskundigheid.³⁴

De Commissie brengt een advies uit dat niet-bindend is voor het schoolbestuur. Maar het advies weegt wel zwaar. Het bestuur moet schriftelijk aan de ouders en aan de Commissie meedelen wat er met het oordeel wordt gedaan. Als het advies van de Commissie niet wordt gevolgd moet daarbij de reden worden vermeld.³⁵ De Commissie is laagdrempelig. Zo kan bijvoorbeeld via internet een geschil worden ingediend, is het inschakelen van een advocaat niet vereist en zijn er geen proceskosten aan verbonden.

Adviezen van de Geschillencommissie passend onderwijs

De GPO heeft op het moment van het verschijnen van deze themabrief 93 adviezen uitgebracht. Hiervan hebben 31 adviezen betrekking op de (weigeren) toelating van leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte. In 10 van de 31 gevallen betrof het de weigering om een leerling toe te laten tot het basisonderwijs of speciaal basisonderwijs, in 21 gevallen ging het om het niet toelaten tot een school voor voortgezet onderwijs.

Enkele lijnen in de adviezen van de GPO

School van aanmelding

- Het schoolbestuur waar de leerling als eerste is aangemeld, behoort als eerste uitvoering te geven aan de beoordeling van de aanmelding van de leerling ([106528](#)).
- Het afspreken van een proefplaatsing van de leerling wordt aangemerkt als een aanmelding van de leerling, ook als de school het zelf niet als zodanig aanmerkt. Ook kan uit de omstandigheden blijken dat sprake is van een aanmelding, zoals een observatie van de leerling op de school van aanmelding. Van de school wordt dan verwacht volgens de verplichtingen van passend onderwijs te handelen. Een proefplaatsing of observatie mag niet worden gebruikt om de zorgplicht te omzeilen ([106669](#), [107026](#), [107070](#)).

Informatieverstrekking door ouders

- Van ouders wordt verwacht dat zij relevante informatie over de ondersteuningsbehoefte van de leerling verstrekken ([106807](#)).
- Als ouders geen relevante informatie willen verstrekken, kan dat tot gevolg hebben dat de school niet in staat is om de ondersteuningsbehoefte van de leerling vast te stellen en dus ook niet om te beoordelen of de school de benodigde ondersteuning kan bieden. Dat kan ertoe leiden dat de school de leerling mag weigeren toe te laten. Vanwege het gebrek aan inzicht in de ondersteuningsbehoefte kan van de school dan niet worden verwacht dat hij een andere school voor de leerling vindt en uitvoering geeft aan de zorgplicht ([106807](#)).

Onderzoek naar ondersteuningsbehoefte en ondersteuningsmogelijkheden

- Er moet gedegen onderzoek naar de ondersteuningsbehoefte van de leerling plaatsvinden (o.m. [106865](#), [106816](#), [106841](#), [107026](#), [106504](#)).
- Wanneer er reeds een opp voor de leerling is, moet deze bij het onderzoek naar de ondersteuningsbehoefte van de leerling worden betrokken ([107026](#)).
- Het schooladvies van de basisschool is leidend voor plaatsing op een niveau van onderwijs, maar de school van aanmelding mag wel onderzoek doen naar de ondersteuningsbehoefte van de leerling om vast te stellen of zij in de ondersteuningsbehoefte kan voorzien ([106772](#)).
- Bij het onderzoek naar de ondersteuningsmogelijkheden van de school dienen mogelijkheden tot ondersteuning of financiering, ook die vanuit het samenwerkingsverband, te worden betrokken (o.m. [107163](#), [107017](#), [106607](#)).

Zoeken naar andere school

- Voordat de school een leerling mag weigeren omdat zij niet in de ondersteuningsbehoefte van de leerling kan voorzien, moet er een andere school bereid zijn deze leerling aan te nemen. Deze bereidheid moet blijken uit een schriftelijke verklaring en ook moet er over deze andere school overleg met de ouders zijn gevoerd waarin de voorkeur voor thuisnabijheid of de richting van de school is meegenomen ([106822](#)).
- Wanneer de ouders geen medewerking verlenen en blijven weigeren het gesprek aan te gaan over een andere school, dan is het voor de school van aanmelding moeilijk om uitvoering te geven aan de zorgplicht en (in beginsel) eindigt de zorgplicht dan. Dit neemt niet weg dat van de school in een dergelijke situatie wel wordt verwacht dat hij bij de

alternatieve school verifieert of die plek heeft en in beginsel bereid is de leerling aan te nemen ([107400](#), [107287](#)).

- Ook wordt van de school van aanmelding verwacht dat hij de ouders erop wijst dat wanneer zij niet bereid zijn om alsnog met de school in gesprek te gaan over een andere school, er geen invulling kan geven aan de zorgplicht en de zorgplicht dan (op een gegeven moment) ophoudt ([107287](#)).

Geen plaats op school

- Wanneer een school aangeeft dat er geen plek voor de aangemelde leerling is, dan wordt wel van die school verwacht dat de toelatingsprocedure inzichtelijk is. De school dient een consequent en transparant toelatingsbeleid te voeren. Zo moet onder meer voor ouders duidelijk zijn hoeveel plaatsruimte er is en hoeveel aanmeldingen er zijn ([107180](#)). Ook wanneer een school een wachtlijst hanteert, dient de school inzichtelijk te maken welk beleid wordt gevoerd ten aanzien van de plaatsing van de kinderen die op de wachtlijst staan. Op het moment dat de leerling aan de beurt is, en het betreft een leerling met een extra ondersteuningsbehoefte, dan gaat de zorgplicht gelden ([107293](#)).

Onderzoek naar niveau van de leerling

- Wanneer de basisschool voor een leerling geen schooladvies heeft afgegeven en de leerling geen eindtoets heeft gedaan, dan mag de school van aanmelding aanvullend onderzoek doen naar het niveau van de leerling. Als uit dat onderzoek blijkt dat de leerling niet voldoet aan het vereiste niveau van het onderwijs dat de school aanbiedt, dan mag de school de leerling weigeren en heeft de school geen zorgplicht ([107235](#)).

Alle adviezen van de GPO staan op <https://onderwijsgeschillen.nl>.

¹ Wet passend onderwijs ([Stb. 2012, 533](#)). Volledige titel: Wet van 11 oktober 2012 tot wijziging van enkele onderwijswetten in verband met een herziening van de organisatie en financiering van de ondersteuning van leerlingen in het basisonderwijs, speciaal en voortgezet speciaal onderwijs, voortgezet onderwijs en beroepsonderwijs

² Memorie van Toelichting bij wetsvoorstel passend onderwijs, [Kamerstukken II 2011/12, 33 106, nr. 3](#), p. 1, 11 en 14.

³ [Kamerstukken II 2011/12, 33 106, nr. 3](#), p. 10.

⁴ [Art. 40](#) lid 2 Wet op het primair onderwijs (WPO), [art. 27 lid 2a](#) Wet op het voortgezet onderwijs (WVO), [art. 40](#) lid 3 Wet op de expertisecentra (WEC). Schoolbesturen mogen onderling niet afspreken dat aanmelding maar bij één school is toegestaan, zie [Kamervraag 2016/17, 634](#) (*Aanhangsel Handelingen II* 2016/17, 634).

⁵ [Kamerstukken II 2011/12, 33 106, nr. 3](#), p. 15 en 16. Zie ook de [brief](#) d.d. 20 dec. 2016 van staatssecretaris Dekker aan alle schoolbesturen en samenwerkingsverbanden met een toelichting op het wettelijk kader rondom aanmeldprocedures van scholen in het basis en middelbaar onderwijs.

⁶ [Art. 40](#) lid 2 WPO, [art. 40](#) lid 3 WEC). De aanmelding van dove en slechthorende kinderen kan gedaan worden vanaf de dag dat zij 2 jaar zijn geworden.

⁷ [Art. 27](#) lid 1c WVO, [art. 3](#) lid 2 Inrichtingsbesluit WVO.

⁸ [Art. 40](#) lid 1 WPO, [art. 27](#) lid 2 WVO, [art. 40](#) lid 1 WEC.

⁹ [Art. 40](#) lid 3 WPO, [art. 27](#) lid 2b WVO, [art. 40](#) lid 4 WEC; zie ook [Kamerstukken II 2011/12, 33 106, nr. 3](#), p. 16.

¹⁰ [Kamerstukken II 2011/12, 33 106, nr. 3](#), p. 13.

¹¹ [Art. 40](#) lid 3 WPO, [art. 27](#) lid 2b WVO, [art. 40](#) lid 4 WEC; zie ook [Kamerstukken II 2011/12, 33 106, nr. 3](#), p. 21.

¹² [Brief staatssecretaris van OCW aan scholen en besturen voor primair en voortgezet onderwijs](#), 15 februari 2016, over de Overgang van leerlingen van primair naar voortgezet onderwijs. Bijlage bij [Kamerstukken II 2015/16, 31 289, nr. 288](#).

¹³ [Art. 42 WPO](#) Meer informatie over het onderwijskundig rapport op de themapagina [Het onderwijskundig rapport](#) op de website van Onderwijsgeschillen.

¹⁴ [Art. 43 WEC](#). Meer informatie over de inhoud van het ontwikkelingsperspectief op de themapagina [Het ontwikkelingsperspectief](#) op de website van Onderwijsgeschillen.

¹⁵ Voor het bijzonder onderwijs is dit geregeld in [art. 63](#) lid 4 WPO, [art. 27](#) lid 2g WVO, [art. 61](#) lid 5 WEC. Voor het openbaar onderwijs: art. 4:5 lid 1 en 4:15 [Awb](#).

¹⁶ [Kamerstukken II 2011/12, 33 106, nr. 3](#), p. 10.

¹⁷ [Kamerstukken II 2011/12, 33 106, nr. 3](#), p. 17; [art. 2 Wet gelijke behandeling op grond van handicap of chronische ziekte \(WGBH/CZ\)](#).

-
- ¹⁸ [Ellen van der Ende & Olga Luiken, 'Passend onderwijs en gelijke behandeling', NTOR 2014-4, p. 200-219](#) (hierin: p. 206-207).
- ¹⁹ [Art. 1 WPO, art. 1 WEC, art. 1 WVO](#). Zie ook [Kamerstukken II 2016/17, 31 497, nr. 221, p. 6-7](#).
- ²⁰ [Art. 13](#) lid 1 onder c WPO, [art. 24a](#) lid 1 onder b WVO, [art. 22](#) lid 1 onder b WEC.
- ²¹ [Onderwijsraad, 'Advies passend onderwijs'](#), 2016 ; p. 4.
- ²² [Art. 40](#) lid 4 WPO, [art. 27](#) lid 2c WVO, [art. 40](#) lid 5 WEC; [Kamerstukken II 2011/12, 33 106, nr. 3](#), p. 17.
- ²³ [Kamerstukken II 2011/12, 33 106, nr. 3](#), p. 17. De keuze voor onderwijs van een bepaalde richting is een zwaarwegend recht van de ouders, maar als er geen school kan worden gevonden die de gewenste combinatie van richting en ondersteuningsaanbod kent, gaat dit recht niet vanzelfsprekend voor het belang van het kind in die zin dat recht wordt gedaan aan zijn ondersteuningsvraag, aldus de Memorie van Toelichting. De draagkracht van de school kan in bepaalde gevallen leiden tot een beperking van de keuzevrijheid van ouders.
- ²⁴ [Art. 40](#) lid 5 WPO, [art. 27](#) lid 2d WVO, [art. 40](#) lid 6 WEC.
- ²⁵ [Kamerstukken II 2011/12, 33 106, nr. 3](#), p. 18 en Kamervraag 2016/17, 634 ([Aanhangsel Handelingen II 2016/17, 634](#)).
- ²⁶ [Kamerstukken II 2011/12, 33 106, nr. 3](#), p. 15; [art. 4 Inrichtingsbesluit WVO](#).
- ²⁷ [Art. 40](#) lid 6 en 7 WPO, [art. 27](#) lid 2e en 2f WVO, [art. 40](#) lid 7, 8 en 9 WEC.
- ²⁸ [Art. 18a](#) lid 10a WPO, [art. 17a](#) lid 10a WVO.
- ²⁹ Voor het voortgezet onderwijs: AMvB passend onderwijs ([Stb. 2014, 95](#)); voor het primair onderwijs: [Stb. 2016, 235](#).
- ³⁰ [Art. 40](#) lid 12 WPO, [art. 40](#) lid 20 WEC, [art. 15](#) lid 3 Inrichtingsbesluit WVO.
- ³¹ [Artikel 15](#) lid 1 en 2 Inrichtingsbesluit WVO, [art. 63](#) lid 2 en 3 WPO, [art. 61](#) lid 2, 3 en 4 WEC, hoofdstuk 6 [Awb](#).
- ³² Artikel 4 lid 1 onder b en c [Reglement van de Geschillencommissie passend onderwijs](#).
- ³³ [Art. 43 WPO, art. 27c WVO, art. 45 WEC](#).
- ³⁴ [Art. 34.9](#) lid 4 Besluit bekostiging WPO, [art. 15b](#) lid 4 Inrichtingsbesluit WVO, [art. 46](#) lid 4 Besluit bekostiging WEC.
- ³⁵ [Art. 34.9](#) lid 7 en 8 Besluit bekostiging WPO, [art. 15b](#) lid 7 en 8 Inrichtingsbesluit WVO, [art. 46](#) lid 7 en 8 Besluit bekostiging WEC.